NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO – 410.011.01.2015
P/15/029

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

920

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/15/029 – System szkolnictwa zawodowego

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Kontroler Jacek Tworkowski, Główny specjalista k. p., upoważnienie do kontroli nr 97858 z dnia 25 sierpnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Starostwo Powiatowe w Bełchatowie; 97-400 Bełchatów, ul. Pabianicka 17/19, zwane dalej „Starostwem".

Kierownik jednostki kontrolowanej Waldemar Wyczachowski, Starosta Bełchatowski od 5 grudnia 2014 r. Wcześniej od 2 grudnia 2010 r. – Szczepan Chrzęst.

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie NIK[1], powiat bełchatowski (zwany dalej „Powiatem") podejmował działania, mające na celu rozpoznawanie potrzeb lokalnego rynku pracy. Jednak planowanie długookresowe organizacji sieci szkół kształcenia zawodowego nie zostało podjęte. Nie opracowano strategii rozwoju lokalnej oświaty, opartej na analizie potrzeb rynku pracy, a rozpoznawanie tych potrzeb dotyczyło bieżących lat. Niewystarczające monitorowanie losów absolwentów szkół oraz kształcenie w zawodach nadwyżkowych, utrudniało organizację kształcenia w sposób umożliwiający określanie rodzaju i jakości nauczania oraz przygotowania do wykonywania zawodu na lokalnym rynku pracy.
NIK pozytywnie ocenia zmiany kierunków kształcenia w szkołach i wprowadzanie zawodów poszukiwanych zarówno na lokalnym rynku pracy jak i przez absolwentów gimnazjów oraz analizowanie wyników egzaminów, troskę organów Powiatu o ich poprawę oraz wsparcie szkół we współpracy z partnerami zewnętrznymi (przedsiębiorcy, uczelnie, gminy i powiaty partnerskie).
Pozytywnie należy ocenić dbałość organu prowadzącego szkoły o zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycielskiej, w tym nauczycieli kształcących w zawodach oraz organizacji procesu kształcenia, jako przygotowania ucznia do pracy zawodowej, w tym dbałość o warunki materialne, szczególnie praktycznej nauki zawodu – w miarę posiadanych możliwości.

[1] *Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.*

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja kształcenia w szkołach zawodowych w aspekcie jakości kształcenia i przygotowania do wykonywania zawodu w powiecie bełchatowskim (dalej zwany „Powiatem").

Liczba uczniów w młodzieżowych szkołach ponadgimnazjalnych, prowadzonych przez Powiat w roku szk. 2014/15 r. zmalała w porównaniu z rokiem szk. 2005/06 o 2.127 (tj. z 5.072 do 2.945), a w porównaniu z rokiem 2012/13 zmalała o 457 (tj. z 3.402 do 2.945). W liceach ogólnokształcących spadek ten wyniósł 177 uczniów, natomiast w szkołach kształcących w zawodach 280, przy czym w zasadniczych szkołach zawodowych liczba uczniów zmalała o 99, a w technikach o 181.
Odsetek uczniów rozpoczynających szkoły o profilu zawodowym w relacji do ogółu uczniów rozpoczynających naukę w szkołach ponadgimnazjalnych, prowadzonych przez Powiat, zmalał w roku szkolnym 2014/15 w stosunku do roku szk. 2005/06 o 5,6%, a w stosunku do roku szk. 2012/13 o 1,9%. Natomiast odsetek uczniów kończących naukę w szkołach o profilu zawodowym w relacji do ogółu uczniów kończących naukę w szkołach ponadgimnazjalnych, zmalał w stosunku do roku szk. 2005/06 o 4,4%, a w stosunku do roku szk. 2012/13 o 5,3%.

(dowód: akta kontroli str. 6-51)

W latach 2012 – 2015 Powiat był organem prowadzącym dla następujących szkół: 2 liceów ogólnokształcących, funkcjonujących samodzielnie (I LO w Bełchatowie i II LO w Bełchatowie), 3 zespołów szkół ponadgimnazjalnych (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Bełchatowie, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4 w Bełchatowie i Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie), Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Bełchatowie, Centrum Kształcenia Praktycznego w Bełchatowie (dalej „CKP").
W skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Bełchatowie (dalej „ZSP 3") wchodziły: IV Liceum Ogólnokształcące (dalej „IV LO"), Technikum Energetyczne (dalej „TE") oraz I Zasadnicza Szkoła Zawodowa (dalej „I ZSZ").
W skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4 w Bełchatowie (dalej „ZSP 4") wchodziły: V Liceum Ogólnokształcące (dalej „V LO"), Technikum Ekonomiczno – Hotelarskie (dalej „TE-H") oraz II Zasadnicza Szkoła Zawodowa (dalej „II ZSZ").
W skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie (dalej „ZSP Zelów") wchodziły: Technikum Mechaniczne (dalej „TM") oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa (dalej „ZSZ").
W skład Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Bełchatowie (dalej „SOSW") wchodziły m.in.: III Zasadnicza Szkoła Zawodowa (dalej "III ZSZ") oraz Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy.
Sieć szkół prowadzących kształcenie zawodowe, dla których Powiat był w badanym okresie organem prowadzącym, funkcjonuje na bazie przekształconych w 2002 r. zespołów szkół zawodowych lub ponadpodstawowych.
W latach 2012 – 2015 nie nastąpiły zmiany w sieci szkół[2], natomiast dokonano następujących zmian kierunków kształcenia w zawodach:
- od roku szkolnego 2012/2013:

- rozpoczęto kształcenie w nowych zawodach („technik energetyk", „technik żywienia", „technik pojazdów samochodowych"); ponadto na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego[3], zwanego dalej

[2] *Wg Systemu Informacji Oświatowej.*
[3] *Dz. U. z 2012 r. poz. 7.*

922

„rozp. o klasyfikacji zawodów", niektóre zawody zastąpiły zawody o tej samej charakterystyce lub zmieniono cykl kształcenia z 2 letniego na 3 letni;

- nie prowadzono naboru do I klas szkół kształcących w zawodach (w porównaniu do roku poprzedniego): „technik teleinformatyk", „technik żywienia i gospodarstwa domowego", „technik organizacji usług gastronomicznych" „technik spedytor", „technik obsługi turystycznej", „technik mechanik", „mechanik monter maszyn i urządzeń", „monter instalacji i urządzeń sanitarnych", „elektromechanik", „kucharz małej gastronomii" (cykl 2 letni), „sprzedawca (cykl 2 letni), „ogrodnik" (cykl 2 letni), „technolog robót wykończeniowych w budownictwie";

- od roku szkolnego 2013/2014:
  - rozpoczęto kształcenie w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych w ZSP Zelów, a nie prowadzono naboru do V LO w ZSP 4,
  - rozpoczęto kształcenie w nowych zawodach („technik geodeta", „technik organizacji reklamy"),
  - zakończono kształcenie w zawodach: „technik obsługi turystycznej", „technik spedytor", „kucharz małej gastronomii", „elektromechanik" oraz „mechanik – monter maszyn i urządzeń".
  - nie prowadzono naboru do I klas szkół kształcących w zawodach: „technik teleinformatyk", „technik energetyk", „technik żywienia i gospodarstwa domowego", „technik organizacji usług gastronomicznych", „technik mechanik", „technik logistyk", „monter instalacji i urządzeń sanitarnych", „technolog robót wykończeniowych w budownictwie" oraz „ślusarz".

- od roku szkolnego 2014/2015:
  - w V LO w ZSP 4 z powodu braku odpowiedniej liczby uczniów podczas naboru do szkoły, zawieszono działanie, ale nie przeprowadzono jej likwidacji,
  - rozpoczęto kształcenie w nowym zawodzie „technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej",
  - zakończono kształcenie w zawodzie „monter instalacji i urządzeń sanitarnych oraz „technolog robót wykończeniowych w budownictwie",
  - nie prowadzono naboru do I klas szkół kształcących w zawodach: „technik teleinformatyk", „technik energetyk", „technik żywienia i gospodarstwa domowego", „technik organizacji usług gastronomicznych", „monter instalacji i urządzeń sanitarnych", „technolog robót wykończeniowych w budownictwie", „sprzedawca" (cykl 3 letni), „technolog robót wykończeniowych w budownictwie" oraz „ślusarz".

Nieprowadzenie naboru do klas I szkół w niektórych zawodach („technik żywienia i gospodarstwa domowego", „technik organizacji usług gastronomicznych", „kucharz małej gastronomii", „monter instalacji i urządzeń sanitarnych", „technolog robót wykończeniowych w budownictwie") wynikało z treści § 2 rozp. o klasyfikacji zawodów.

(dowód: akta kontroli str. 6-53, 520-525)

1.1. Rozpoznawanie przez Powiat potrzeb w zakresie organizacji sieci szkół i wyboru kierunków kształcenia młodzieży w szkołach zawodowych, w aspekcie potrzeb rynku pracy.

Opis stanu faktycznego

Organizację szkół i kierunków kształcenia młodzieży w szkołach zawodowych, prowadzonych przez Powiat, w latach 2012 – 2015, jego organy rozpoznawały na podstawie dostępnych informacji, uzyskanych z różnych źródeł. Głównym źródłem wiedzy o problemach i potrzebach w tym zakresie były „Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych powiatu bełchatowskiego za rok szkolny" za poszczególne lata szkolne od 2011/2012 do 2014/2015. Informacje te zawierały m.in. stan organizacji i bazy lokalowej szkół, których organem prowadzącym był Powiat, bazę do

działalności oświatowej, stan rekrutacji do klas pierwszych, zatrudnienie w publicznych szkołach ponadgimnazjalnych i placówkach oświatowych, aktywność szkół i placówek oświatowych – ich osiągnięcia i wyniki egzaminów.
Ponadto wykorzystywane były deklaracje wyboru szkoły przez gimnazjalistów oraz informacje i wnioski dyrektorów szkół (o zaopiniowanie przez Regionalną Izbę Gospodarczą w Bełchatowie i Powiatowy Urząd Pracy w Bełchatowie oraz o wyrażenie zgody przez Zarząd Powiatu) w zakresie wprowadzenia innowacji pedagogicznych lub kształcenia w nowych zawodach, a co za tym idzie doposażenie szkół i placówek w niezbędne pomoce dydaktyczne.
Innym źródłem wiedzy o ww. potrzebach były raporty z ewaluacji szkół, przeprowadzonej przez Kuratorium Oświaty w Łodzi.

(dowód: akta kontroli str. 54-381)

1.2. Planowanie organizacji sieci szkół kształcenia zawodowego w aspekcie potrzeb rynku pracy.

Opis stanu faktycznego

W obowiązującej "Strategii powiatu bełchatowskiego" z 2005 r. oraz w "Planie rozwoju lokalnego powiatu bełchatowskiego" z 2009 r. zawarto podstawowe założenia polityki oświatowej Powiatu oraz kierunki – cele strategiczne Powiatu, a mianowicie „prowadzenie okresowych analiz w zakresie zapotrzebowania na rodzaje i kierunki szkoleń, połączone z projektowaniem długofalowego programu praktyk zawodowych, pod kątem zapotrzebowania lokalnego rynku pracy, mające na celu eliminacje luk i niedostosowań na rynku pracy, (..) modelowanie kształcenia zawodowego w oparciu o najświeższe dane w celu zmniejszenia bezrobocia". Rozszerzoną wersją „Planu rozwoju lokalnego" był „Zintegrowany Program Rozwoju Lokalnego" (dalej „ZPRL"), będący dokumentem operacyjnym, opracowanym w 2004 r., z ostatnią aktualizacją z 2012 r.[4] Stopień realizacji ZPRL miał być monitorowany przez poddanie corocznej ocenie. Dla lat 2012 - 2014 sporządzano coroczne informacje Zarządu Powiatu z realizacji ZPRL, w których podsumowywano „Realizację rozbudowy i modernizacji infrastruktury w zakresie edukacji, sportu i rekreacji" jako zadania ciągłego. Zostały sporządzone wykazy zrealizowanych zadań i poczynionych zakupów dla szkół, w tym kształcących w zawodach oraz zrealizowanych przedsięwzięć[5]. Dla edukacji, turystyki, sportu i rekreacji, jako obszaru rozwoju gospodarczego, wskaźniki osiągnięć miały charakter ogólny i ich pomiar miał się odbywać na poziomie zadań.
Powiat nie posiadał jednolitego dokumentu "Polityka oświatowa" oraz dokumentu analizy sytuacji na lokalnym rynku pracy. Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa nie posiadał też informacji na temat pozostawania bez pracy absolwentów szkół kształcących w zawodach. Niemniej znana była bieżąca sytuacja na rynku pracy w kontekście kształcenia zawodowego. Analiza taka odbywała się dwutorowo: poprzez bieżącą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy i działającym przy nim Centrum Aktywizacji Zawodowej oraz Powiatową Radą Zatrudnienia, jak i poprzez współpracę z Regionalną Izbą Gospodarczą w Bełchatowie. Od 1 stycznia 2015 r. w Powiecie powołano powiatową radę rynku pracy, która zastąpiła powiatowa radę zatrudnienia w opiniowaniu wprowadzanych do nauki zawodów.

---

[4] *Uchwała Nr XVIII/149/2012 Rady Powiaty w Bełchatowie z dnia 28 marca 2012 r.*

[5] *M.in. zakup: wyposażenia sal lekcyjnych w potrzebne pomoce dydaktyczne i sprzęt audiowizualny, sprzętu AGD do pracowni gastronomicznych, pomocy do pracowni fryzjerskiej, wózka widłowego, spawarki TIG, narzędzi i urządzeń na wyposażenie sal warsztatowych różnych kierunków nauczania, doposażenie pracowni elektrycznej w urządzenie pomiarowe tachometr LCD, doposażenie pracowni montażu i obróbki ręcznej w giętarko walcarkę, zorganizowanie prezentacji ofert edukacyjnych szkół zawodowych podczas Bełchatowskich Targów Edukacyjnych oraz Prezentacji Szkół Ponadgimnazjalnych, realizacja kursów kwalifikacyjnych kierowców wózków jezdniowych, kursów z zakresu eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych do 1 kV „E", zakup pomocy dydaktycznych do przeprowadzania egzaminów zawodowych, zakup pomocy dydaktycznych do pracowni nowego kierunku kształcenia „Technik urządzeń i systemów i energetyki odnawialnej", wykonanie wielu remontów i konserwacji obiektów edukacyjnych i wiele innych.*

924

Organ prowadzący szkół brał pod uwagę opinie ich dyrektorów przy planowaniu kształcenia zawodowego w Powiecie. Byli oni informowani przez Powiatowy Urząd Pracy podczas spotkań i wspólnych narad na temat zarówno zawodów nadwyżkowych, jak i deficytowych. Ważna była również sytuacja młodzieży do 25 roku życia na lokalnym rynku pracy. Ponadto dyrektorzy mieli możliwość występowania z konkretnymi wnioskami podczas posiedzeń Powiatowej Rady Zatrudnienia. W szczególności wnioski te dotyczyły opinii w sprawie rozpoczęcia kształcenia w nowych zawodach. Brali też czynny udział w spotkaniach z przedstawicielami Powiatowego lub Wojewódzkiego Urzędu Pracy (dalej „PUP" lub „WUP"), Ochotniczego Hufca Pracy (dalej „OHP") oraz Regionalnego Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi, podczas których przekazywane były istotne informacje dotyczące planowania rozwoju nowych kierunków kształcenia, w kontekście sytuacji na rynku pracy w Powiecie oraz województwie.
W 2012 roku Powiat, z udziałem pracodawców oraz dyrektorów szkół i instytucji pomocy społecznej, był organizatorem debaty oświatowej, dotyczącej kształcenia zawodowego na swoim terenie, po której sformułowano wnioski w zakresie kształcenia zawodowego[6]
Pracodawcy zrzeszeni w Regionalnej Izbie Gospodarczej (dalej „RIG") mieli również możliwość wyrażania swojego stanowiska i potrzeb w zakresie kształcenia zawodowego. W kontrolowanym okresie zarówno RIG, jak i Starostwo Powiatowe w Bełchatowie uczestniczyli we wspólnych naradach i spotkaniach, podczas których kształcenie zawodowe i potrzeby pracodawców były jednym z poruszanych tematów.
Podczas posiedzeń komisji Edukacji, Kultury i Sportu Rady Powiatu omawiane były sprawy szkolnictwa zawodowego, w tym: jego dopasowania do potrzeb lokalnego rynku pracy, współpracy z pracodawcami i wynikającymi z tego trudnościami, ograniczonymi możliwościami w zatrudnianiu dobrze przygotowanej kadry nauczycielskiej, przy jednoczesnym przeroście zatrudnienia w szkołach ponadgimnazjalnych Powiatu, podejścia rodziców do kształcenia zawodowego ich dzieci, wyniki egzaminów maturalnych, potwierdzających kwalifikacje zawodowe, badanie losów swoich absolwentów przez szkoły. Przedstawiano również analizę demograficzną do roku 2020. Podkreślano też, że Powiat jest jednym z liderów województwa łódzkiego w zdobywaniu dofinansowania na tzw. projekty miękkie szkoleniowe. Omawiano także wyniki rekrutacji uczniów do szkół ponadgimnazjalnych, z uwzględnieniem zachęt w postaci innowacji pedagogicznych (klasy mundurowe w liceach ogólnokształcących). Podkreślano wpływ zwiększonego wyposażenia kształcenia praktycznego na wzmocnienie kształcenia zawodowego, a także konieczność wprowadzenia testu predyspozycji zawodowych ucznia.
Przebieg rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych organ prowadzący prowadził przy pomocy elektronicznego systemu Vulcan Nabór Optivum, a gimnazjaliści deklarowali wstępny wybór szkoły, uwzględniając również oczekiwane kierunki kształcenia.

---

[6] *Wnioski: 1. Podniesienie poziomu i jakości kształcenia zawodowego, które przyczyni się do zwiększenia szans na znalezienie i podjęcie zatrudnienia,2. Przywrócenie wysokiej rangi szkolnictwu zawodowemu w regionie poprzez uściślenie współpracy szkół z pracodawcami, poradnictwem zawodowym, urzędami pracy, organem prowadzącym i nadzorem pedagogicznym, 3. Zachęcanie młodzieży do świadomego wyboru ścieżki edukacyjno-zawodowej, 4. Preorientacja zawodowa na poziomie szkoły gimnazjalnej – zatrudnienie szkolnych doradców zawodowych, 5. Zwiększenie współpracy w triadzie: doradca zawodowy – uczeń – rodzic, gdyż najczęściej młodzież swoje decyzje zawodowe konsultuje z rodzicami, 6. Uświadamianie rodziców uczniów gimnazjów o wymogach rynku pracy, 7. Promocja szkolnictwa zawodowego w lokalnej społeczności, 8. Wypracowanie przez pracodawców systemu motywacyjnego dla absolwentów szkół zawodowych w celu pozyskania ich do pracy, 9. Zwiększenie nakładów na edukację zawodową i doposażenie pracowni w szkołach zawodowych prowadzonych przez Powiat, 10. Zwiększenie nakładów finansowych na edukację w ramach subwencji oświatowej tak, by pokrywała rzeczywiste koszty finansowania szkół, 11. Stworzenie platformy porozumienia między szkołą, pracodawcami i samorządem, aby lokalny rynek pracy był zaspokajany przez lokalnych absolwentów, 12. Upowszechnienie w regionie informacji dotyczących perspektyw zawodowych, jakie oferuje dana szkoła i podejmowanie wspólnych działań z samorządem powiatowym, pracodawcami, zmierzających do dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy.*

W okresie objętym kontrolą nie nastąpiła zmiana w sieci szkół.

(dowód: akta kontroli str. 382-437, 440-519, 695-697)

W okresie objętym kontrolą, w szkołach kształcących w zawodach wprowadzono pięć nowych kierunków kształcenia (wszystkie w technikach):

- w roku szkolnym 2012/13 wprowadzono 2 zawody: „technik energetyk" w TE oraz „technik pojazdów samochodowych" w TM w Zelowie,
- w roku szkolnym 2013/14 wprowadzono 2 zawody: „technik geodeta" i „technik organizacji reklamy" w TE-H,
- w 2015/16 wprowadzono zawód „technika urządzeń i systemów energetyki odnawialnej" w TE.

Wprowadzone nowe kierunki kształcenia nie występowały w wykazie zawodów zaliczonych w danym roku do grupy zawodów nadwyżkowych i deficytowych.

W rankingu ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców w latach 2012-2014[7], w kolejnych latach nie znalazł się żaden z ww. zawodów.

(dowód: akta kontroli str. 52-53, 240-249, 269-297 i 628-688)

W roku szkolnym 2013/14 planowano uruchomić nowe zawody: „operator obrabiarek skrawających" w ZSP 3 oraz „pracownik pomocniczy obsługi hotelowej" w ZSP 4. W roku szkolnym 2014/15 planowano uruchomić klasę I w V LO w ZSP 3 z trzema programami innowacji pedagogicznych, obejmujących zajęcia edukacyjne z fizjoterapii/kosmetologii, stewarda/stewardesy oraz bezpieczeństwa wewnętrznego/agenta celnego. W roku szkolnym 2015/16 planowano ponownie uruchomienie zawodu „operator obrabiarek skrawających" w ZSP 3. We wszystkich ww. przypadkach w procesie rekrutacji nie zgłosiła się wymagana liczba zainteresowanych.

W latach 2012-2015 nie wystąpił przypadek zaniechania uruchomienia nowego kierunku kształcenia ze względu na brak możliwości Powiatu w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 250-251, 264-265, 298, 303-306, 522, 524-525, 689-694)

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zwraca uwagę na brak w Powiecie systematycznych opracowań analiz sytuacji na lokalnym rynku pracy, w tym w zakresie liczby absolwentów szkół kształcących w zawodach pozostających bez pracy, pozwalających rzetelnie kształtować ofertę kształcenia zawodowego w tych szkołach.

1.3. Profile kształcenia w szkołach zawodowych w aspekcie oczekiwań pracodawców.

Opis stanu faktycznego

Według opracowań Powiatowego Urzędu Pracy[8], w okresie objętym kontrolą, wśród zawodów **nadwyżkowych** w Powiecie o najwyższym wskaźniku nadwyżki i średniej miesięcznej liczbie ofert pracy różnej od zera, wystąpiły następujące zawody, w których jest najwięcej bezrobotnych przy jednocześnie bardzo niskiej średniej miesięcznej liczbie ofert pracy:

- w 2012 r. – mechanik pojazdów samochodowych, mechanik samochodów osobowych, elektromonter (elektryk) zakładowy, technik handlowiec;
- w 2013 r. – ślusarz, murarz, robotnik placowy, mechanik samochodów osobowych, kucharz małej gastronomii, specjalista administracji publicznej;
- w 2014 r. – specjalista administracji publicznej, technik ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik mechanik, ślusarz, robotnik placowy, krawiec, kucharz małej gastronomii.

(dowód: akta kontroli str. 641-642, 644-645, 659-660, 663, 678-679 i 683)

W roku szk. 2011/12 w szkołach ponadgimnazjalnych Powiatu kształcono w dziewięciu zawodach, uznanych za nadwyżkowe: technika informatyka kształciły dwie szkoły (TE w ZSP 3 i w ZSP Zelów), technika logistyka kształciły dwie szkoły

---

[7] *Na podstawie „Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bełchatowskim w 2012, 2013 i 2014 r.".*

[8] *Dane na podstawie rocznych raportów Powiatowego Urzędu Pracy „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bełchatowskim w 2012, 2013 i 2014 r."*

0126

(TE-H w ZSP 4 i ZSP Zelów), ślusarza kształciły trzy szkoły (I ZSZ w ZSP 3, ZSP Zelów, III ZSZ w SOS-W), mechanika pojazdów samochodowych kształciły dwie szkoły (I ZSZ w ZSP 3 i w ZSP Zelów), fryzjera kształciły dwie szkoły (II ZSZ w ZSP 4 i w ZSP Zelów), sprzedawcę kształciła II ZSZ w ZSP 4, piekarza, stolarza, cukiernika kształciła ZSP Zelów.

Liczba absolwentów, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje w ww. zawodach nadwyżkowych, w roku szkolnym 2011/12, wynosiła odpowiednio: 17 absolwentów, 46, 15, 9, a w zawodach: sprzedawca, fryzjer, piekarz, stolarz, cukiernik – żaden z absolwentów nie przystąpił do egzaminu dyplomowego.

W roku szk. 2012/13, w szkołach ponadgimnazjalnych Powiatu kształcono w 13 zawodach, uznanych za nadwyżkowe: technika budownictwa kształciło TE w ZSP 3, technika elektryka kształciło TE w ZSP 3, technika informatyka kształciły dwie szkoły (TE w ZSP 3, TM w ZSP Zelów), technika logistyka kształciły dwie szkoły (TE-H w ZSP 4 oraz TM w ZSP Zelów), ślusarza kształciły trzy szkoły (I ZSZ w ZSP 3, ZSP Zelów, III ZSZ w SOSW), elektryka kształciła I ZSZ w ZSP 3, sprzedawcę kształciła II ZSZ w ZSP 4, kucharza oraz kucharza małej gastronomii kształciły dwie szkoły (II ZSZ w ZSP 4, III ZSZ w SOSW), fryzjera kształciły dwie szkoły (IIZSZ w ZSP 4 oraz ZSZ w ZSP Zelów), cukiernika i piekarza kształciła ZSZ w ZSP Zelów, mechanika pojazdów samochodowych kształciły dwie szkoły (I ZSZ w ZSP 3 oraz ZSZ w ZSP Zelów).

Liczba absolwentów, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje w ww. zawodach nadwyżkowych, w roku szkolnym 2012/13, wynosiła odpowiednio: 11 absolwentów, 16, 18, 16, 10, 8, 9, 0, 12, w zawodach: fryzjer, cukiernik, piekarz – żaden z absolwentów nie przystąpił do egzaminu dyplomowego, 9.

W roku szk. 2013/14, w szkołach ponadgimnazjalnych Powiatu kształcono w 13 zawodach, uznanych za nadwyżkowe: technika informatyka oraz technika mechanika kształciły dwie szkoły (TE w ZSP 3, TM w ZSP Zelów), technika żywienia i gospodarstwa domowego i technika ekonomistę kształciło TE-H w ZSP 4, technika logistyka kształciły dwie szkoły (TE-H w ZSP 4 oraz TM w ZSP Zelów), ślusarza kształciły trzy szkoły (I ZSZ w ZSP 3, ZSP Zelów, III ZSZ w SOSW), mechanika pojazdów samochodowych(I ZSZ w ZSP 3, ZSP Zelów), kucharza kształciły dwie szkoły(II ZSZ w ZSP 4, IIIZSZ w SOSW), sprzedawcę kształciły dwie szkoły (II ZSZ w ZSP 4, ZSZ w ZSP Zelów), fryzjera, cukiernika, stolarza i piekarza kształciła ZSZ w ZSP Zelów.

Liczba absolwentów, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje w ww. zawodach nadwyżkowych, w roku szkolnym 2013/14, wynosiła odpowiednio: 12 absolwentów, 21, 14, 13, 24, 16, 5, w zawodach: kucharz, sprzedawca, fryzjer, cukiernik, stolarz i piekarz – żaden z absolwentów nie przystąpił do egzaminu dyplomowego.

(dowód: akta kontroli str. 30-47, 87-89, 150-152, 211-214, 628-683)

Wśród zawodów **deficytowych,** w których było jednocześnie najwięcej ofert pracy, to:

- w 2012 r.: monter konstrukcji stalowych, sprzątaczka biurowa, monter rusztowań, robotnik gospodarczy,
- w 2013 r.: spawacz metodą MAG, technik prac biurowych, monter rusztowań, pakowacz,
- w 2014 r.: technik prac biurowych, magazynier, sprzątaczka biurowa, murarz.

W okresie objętym kontrolą, wśród zawodów deficytowych, umieszczonych w rankingu znajdowały się następujące zawody, w których kształcono w Powiecie:

- w roku szk. 2011/12 – elektryk kształcony w I ZSZ w ZSP 3,
- w roku szk. 2012/13 – nie było takich zawodów,
- w roku szk. 2013/14 – elektryk kształcony w I ZSZ w ZSP 3.

(dowód: akta kontroli str. 30-47, 628-683)

Według wyjaśnień Naczelnika Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu z okresu objętego kontrolą, o dalszym kształceniu w powyższych zawodach zadecydowało przede wszystkim duże zainteresowanie ze strony absolwentów gimnazjów. Ponadto Naczelnik wskazał, że „przy określaniu zapotrzebowania rynku pracy na zawody deficytowe i określanie zawodów nadwyżkowych, brano pod uwagę klasyfikację zawodów i specjalności określoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2007 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania[9].Zawiera ona 2.360 zawodów, z których tylko 208 znajduje się w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, zawartej w załączniku do rozp. o klasyfikacji zawodów. Wielokrotnie okazywało się, że prezentowane zawody deficytowe czy nadwyżkowe w danym roku okazywały się często specjalnościami dla potrzeb rynku pracy, w których szkoły ponadgimnazjalne nie mogły prowadzić kształcenia, gdyż nie były ujęte w ww. rozporządzeniu MEN."

(dowód: akta kontroli str. 440-444)

1.4. Wyniki egzaminów w szkołach zawodowych oraz działania zmierzające do ich poprawy.

Opis stanu faktycznego

Analizy wyników egzaminów zewnętrznych potwierdzających kwalifikacje w zawodach w poszczególnych placówkach dokonywano i przedstawiono w Informacjach o stanie realizacji zadań oświatowych powiatu bełchatowskiego za lata szkolne 2011/12, 2012/13, 2013/14 i 2014/15. W informacjach tych zawarto m.in. dane o zdawalności matury w Powiecie na tle innych powiatów woj. łódzkiego oraz wyodrębniano dane dot. liczby absolwentów szkół kształcących w zawodach (technika i zasadnicze szkoły zawodowe), liczby absolwentów, którzy przystępowali do egzaminu dyplomowego (etapu pisemnego lub praktycznego), zdali powyższe etapy i liczby wydanych dyplomów w poszczególnych typach szkół i zawodów. W informacjach nie zawarto porównania wyników absolwentów szkół Powiatu z wynikami uzyskiwanymi w szkołach woj. łódzkiego oraz z wynikami krajowymi. Jednak porównania takiego dokonywano każdego roku i przedstawiano na posiedzeniach Komisji Edukacji, Kultury i Sportu oraz na sesjach Rady Powiatu w Bełchatowie.

W 2012 roku egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe przeprowadzono w 22 zawodach, z tego w 14 – dla absolwentów techników oraz w 8 dla absolwentów szkół zawodowych. Do egzaminów przystąpiło 376 uczniów techników i 105 uczniów zasadniczych szkół zawodowych. Dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie uzyskało 230 absolwentów techników (61,2% przystępujących do egzaminu) i 89 absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (84,8%).

Zdawalność w poszczególnych zawodach kształtowała się następująco:

- w technikach: technik budownictwa (55%), technik elektronik (32%), technik elektryk (61%), technik mechanik (70%), technik górnictwa odkrywkowego (50%), technik urządzeń sanitarnych (25%), technik informatyk (53%), technik teleinformatyk (0%), technik hotelarstwa (67%), technik ekonomista (57%), technik żywienia i gospodarstwa domowego (74%), technik logistyk (64%), technik usług fryzjerskich (56%), technik obsługi turystycznej (93%);
- w zasadniczych szkołach zawodowych: mechanik monter maszyn i urządzeń (100%), monter instalacji i urządzeń sanitarnych (91%), ślusarz (83%), elektryk (84%), elektromechanik (70%), kucharz małej gastronomii (58%), mechanik pojazdów samochodowych (64%), mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych (92%).

Na 22 zawody, w ośmiu zawodach zdawalność była wyższa od średniej w województwie i w kraju. W sześciu zawodach zdawalność była niższa od

[9] *Dz. U. Nr 82, poz. 637.*

wojewódzkiej lub krajowej, natomiast w ośmiu zawodach była niższa od osiągnięć uczniów zarówno w województwie łódzkim, jak i w kraju.
W 2013 roku egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe przeprowadzono w 23 zawodach, z tego w 14 – dla absolwentów techników oraz w 9 dla absolwentów szkół zawodowych. Do egzaminów przystąpiło 339 uczniów techników i 113 uczniów zasadniczych szkół zawodowych. Dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie uzyskało 174 absolwentów techników (51,3% przystępujących do egzaminu) i 78 absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (69%).
Zdawalność w poszczególnych zawodach kształtowała się następująco:
- w technikach: technik budownictwa (42%), technik elektronik (36%), technik elektryk (70%), technik górnictwa odkrywkowego (18%), technik mechanik (88%), technik informatyk (49%), technik teleinformatyk (9%), technik żywienia i gospodarstwa domowego (78%), technik spedytor (29%), technik hotelarstwa (65%), technik obsługi turystycznej (69%), technik logistyk (33%), technik organizacji usług gastronomicznych (67%), technik usług fryzjerskich (65%);
- w zasadniczych szkołach zawodowych: monter instalacji i urządzeń sanitarnych (86%), ślusarz (59%), mechanik monter maszyn i urządzeń (85%), elektryk (53%), elektromechanik (43%), sprzedawca (100%), kucharz małej gastronomii (63%), mechanik pojazdów samochodowych (82%), mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych (50%).
Na 23 zawody, w sześciu zawodach zdawalność była wyższa od średniej w województwie i w kraju. W pięciu zawodach zdawalność była niższa od wojewódzkiej lub krajowej, a w dwunastu zawodach była niższa od jednej i drugiej.
W 2014 roku egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe przeprowadzono w 19 zawodach, z tego w 13 – dla absolwentów techników oraz w 6 dla absolwentów uczniów szkół zawodowych. Do egzaminów przystąpiło 282 uczniów techników i 96 zasadniczych szkół zawodowych. Dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie uzyskało 165 absolwentów techników (58,5% przystępujących do egzaminu) i 74 absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (77,1%).
Zdawalność w poszczególnych zawodach kształtowała się następująco:
- w technikach: technik budownictwa (32%), technik elektronik (71%), technik elektryk (60%), technik górnictwa odkrywkowego (8%), technik mechanik (91%), technik informatyk (43%), technik teleinformatyk (60%), technik żywienia i gospodarstwa domowego (88%), technik ekonomista (72%), technik hotelarstwa (88%), technik logistyk (50%), technik organizacji usług gastronomicznych (87%), technik usług fryzjerskich (63%);
- w zasadniczych szkołach zawodowych: monter instalacji i urządzeń sanitarnych (90%), technolog robót wykończeniowych w budownictwie (92%), ślusarz (76%), elektryk (22%), mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych (92%), mechanik pojazdów samochodowych (50%).
Na 19 zawodów, w jedenastu zawodach zdawalność była wyższa od średniej w województwie i w kraju. W dwóch zawodach zdawalność była niższa od wojewódzkiej lub krajowej, a w sześciu zawodach była niższa od jednej i drugiej.
(dowód: akta kontroli str. 64-106, 123-171, 185-231, 541-627)
Wyniki egzaminów zewnętrznych, uzyskiwane przez uczniów w szkołach prowadzonych przez Powiat, były każdego roku analizowane w Komisji Edukacji, Kultury i Sportu, w Zarządzie Powiatu oraz na posiedzeniach Rady Powiatu. Podczas sesji Rady Powiatu stwierdzono, że jednym z pośrednich powodów niskiej zdawalności egzaminów w szkołach zawodowych jest absencja uczniów na zajęciach i negatywny stosunek do obowiązków szkolnych oraz słaby kontakt z rodzicami uczniów. Inną wymienianą przyczyną był brak potrzebnego sprzętu, uniemożliwiającego przygotowanie uczniów do zdawania egzaminu zawodowego. Jedna z radnych zadała także pytanie: „czy chcemy mieć szkoły ponadgimnazjalne

z taką ilością uczniów jak dzisiaj, czy chcemy mieć jak najlepsze wskaźniki?" Wicestarosta w ubiegłej kadencji, odpowiedzialny za sprawy edukacji – M. Jasiński stwierdził: „Niestety, określając kryterium punktowe przyjmowania do szkół ponadgimnazjalnych, musimy zdawać sobie sprawę, że znaczna część uczniów, która nie spełni tego kryterium, odejdzie do szkół powiatów ościennych. Powiat straci znaczna część subwencji oświatowej, co pociąga za sobą konieczność zwolnień nauczycieli, pracowników administracji i obsługi. Nie można o tym zapomnieć." Nadmienił też, że udało się pozyskać uczniów z ościennych powiatów, mimo przeszkód, jakie robili dyrektorzy szkół gimnazjalnych tych powiatów, nie wpuszczając zespołów promocyjnych szkół Powiatu. To pozwala nie dokonywać drastycznych zwolnień kadry.

(dowód: akta kontroli str. 54-63, 107-122, 172-184 i 487-508, 523, 526-540)

W trakcie narad z dyrektorami szkół, ówczesny Wicestarosta, oceniając zdawalność egzaminów w szkołach (mniejszą niż w poprzednim roku) poprosił dyrektorów o przedstawienie informacji na temat działań zmierzających do poprawy wyników egzaminów.

(dowód: akta kontroli str. 697-702)

1.5. Pomoc Powiatu w nawiązywaniu przez szkoły zawodowe współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi w celu lepszego przygotowania absolwentów do oczekiwań rynku pracy.

Opis stanu faktycznego

Organy Powiatu pomagały szkołom w nawiązaniu współpracy z przedsiębiorcami, organizacjami zrzeszającymi pracodawców, instytucjami i uczelniami wyższymi, powiatami partnerskimi w zakresie przygotowania absolwenta do oczekiwań rynku pracy. W okresie objętym kontrolą:

- zorganizowano (22.11.2012 r.) debatę oświatową z udziałem Regionalnej Izby Gospodarczej (dalej „RIG"), podczas której omówiono sytuację na rynku pracy dla absolwentów; zebrani poruszyli istotną kwestię trafności kształcenia zawodowego z perspektywy instytucji rynku pracy oraz inicjatywę pracodawców na rzecz integracji rynku pracy i szkół zawodowych; omówiono też przyszłość kształcenia zawodowego na poziomie szkół wyższych;
- Starosta Bełchatowski wystąpił do PGE GiEK S.A. Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów o przekazanie dla ZSP 4 sprzętu geodezyjnego;
- Powiat zawarł (16.10.12 r.) porozumienie o współpracy z Wyższa Szkołą Menadżerską w Warszawie w postaci utworzenia i funkcjonowania Wydziału Zamiejscowego uczelni w Bełchatowie;
- organizowano spotkania szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z Powiatowym Urzędem Pracy (20.04. i 19.10.12 r., 19.04. i 13.11.13 r., 15.04. i 19.11.14 r., 10.03.15 r.);
- przeprowadzono rozmowy z pracodawcami (Lityński, BinŻu) na temat systemu klas patronackich – w ZSP 3 część uczniów odbywa praktyki, a później są tam zatrudniani (najczęściej jako spawacze);
- przekazano kontakt do współpracy z Zespołem Szkół Agrotechnicznych w Słupsku do ZSP 3 oraz ZSP 4;
- uruchomiono wymiany uczniów szkół ponadgimnazjalnych z uczniami szkoły realnej w Bad Reichenhall oraz szkoły zawodowej w Freilassing, a także wyjazdy 20 osobowej grupy uczniów z Powiatu oraz przyjmowanie takiej grupy uczniów z Berchtesgadener Land;

(dowód: akta kontroli str. 706-721)

1930

1.6. Monitoring losów absolwentów szkół zawodowych Powiatu.

Opis stanu faktycznego

Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa[10] oświadczył, że „losy absolwentów szkół kształcących w zawodach były monitorowane przez poszczególne szkoły, które miały obowiązek (...) przekazania ich organowi nadzoru pedagogicznego. Organ założycielski nie prowadził udokumentowanego monitoringu losów absolwentów, gdyż zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego[11], zadanie to jest przypisane szkołom i oceniane w procesie ewaluacji wewnętrznej przez dyrektorów szkół, a podczas ewaluacji zewnętrznej przez przedstawicieli Kuratorium Oświaty." Jak wynikało z protokołów z posiedzeń Rady Powiatu, nie było zainteresowania losami absolwentów szkół kształcących w zawodach.

(dowód: akta kontroli str. 57-63, 113-122, 175-184, 440-444, 532-540)

W Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bełchatowskim w 2012 r.[12] podano tylko, że „we wszystkich zawodach zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bełchatowskim na koniec 2012 r. udział liczbowy absolwentów szkół był niewielki."

(dowód: akta kontroli str. 633)

Uwagi dotyczące badanej działalności

W ocenie NIK, w wyniku braku monitoringu losów absolwentów Starostwo pozbawiło się jednego z narzędzi oceny jakości kształcenia w poszczególnych placówkach i właściwego przygotowania uczniów do zawodu oraz możliwości podjęcia działań zmierzających do ewentualnej zmiany rodzaju i poprawy jakości kształcenia w zawodach.

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK, Powiat podejmował działania, mające na celu rozpoznawanie potrzeb lokalnego rynku pracy. Jednak brak strategii rozwoju lokalnej oświaty, pozwalał na rozpoznawanie tych potrzeb tylko na bieżąco. NIK pozytywnie ocenia zmiany kierunków kształcenia w szkołach i wprowadzanie zawodów poszukiwanych zarówno na lokalnym rynku pracy jak i przez absolwentów gimnazjów oraz analizowanie wyników egzaminów, troskę organów Powiatu o ich poprawę oraz wsparcie szkół we współpracy z partnerami zewnętrznymi (przedsiębiorcy, uczelnie, gminy i powiaty partnerskie).

2. Zapewnienie przez Powiat odpowiednich warunków i infrastruktury do kształcenia w wybranych zawodach.

2.1. Środki na szkolnictwo ponadgimnazjalne, w tym na szkoły kształcące w zawodach.

Opis stanu faktycznego

W latach 2012-2015 na zadania oświatowe Starostwo otrzymywało środki z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej dotacji celowych z budżetu państwa na zadania własne w dziedzinie oświaty (w 2012 i 2014 r.) oraz ze środków Unii Europejskiej.

W 2012 r. wpływy budżetu Powiatu z budżetu państwa na szkolnictwo ponadgimnazjalne wyniosły ogółem 42 699,15 tys. zł (plan po zmianach: 42 766,13 tys. zł), w tym: z części oświatowej subwencji ogólnej ogółem: 42.693,07 tys. zł, z dotacji celowych z budżetu państwa na zadania własne jst w dziedzinie oświaty: 6,08 tys. zł (plan po zm.: 73,06 tys. zł), z tego na: sfinansowanie prac komisji egzaminacyjnych, powołanych w 2012 r. do spraw awansu zawodowego: 1,06 tys.

---

[10] *Pełnił swoją funkcję do kwietnia 2014 r., a w czasie kontroli Główny specjalista w Wydziale Edukacji, Kultury i Sportu.*
[11] *Dz. U. z 2009 r. Nr 168, poz. 1324 ze zm.*
[12] *Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bełchatowskim w 2012 r., część I : Bezrobocie wg zawodów*

zł, sfinansowanie zakupu pomocy dydaktycznych do realizacji programów nauczania w ramach rządowego programu rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno komunikacyjnych „Cyfrowa szkoła": 5,02 tys. zł (plan po zm.: 72 tys. zł).

W 2013 r. wpływy budżetu Powiatu z budżetu państwa na szkolnictwo ponadgimnazjalne wyniosły ogółem 41 311,45 tys. zł (plan po zmianach: 41 311,45 tys. zł) i w całości pochodziły z części oświatowej subwencji ogólnej.

W 2014 r. wpływy budżetu Powiatu z budżetu państwa na szkolnictwo ponadgimnazjalne wyniosły ogółem 38 409,35 tys. zł (plan po zmianach: 38 409,35 tys. zł), w tym: z części oświatowej subwencji ogólnej ogółem: 38 409,03 tys. zł oraz z dotacji celowych z budżetu państwa na zadania własne jst w dziedzinie oświaty: 0,32 tys. zł (plan po zm.: 0,32 tys. zł) na wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe.

W 2015 r. wpływy budżetu Powiatu z budżetu państwa na szkolnictwo ponadgimnazjalne wyniosły za 8 miesięcy 28 345,64 tys. zł (plan po zmianach na cały rok: 36 849,33 tys. zł) i w całości pochodziły z części oświatowej subwencji ogólnej.

Na realizację projektów, związanych ze szkolnictwem zawodowym i finansowanych ze środków UE, wykorzystano w poszczególnych latach odpowiednio: 1 223,24 tys. zł (plan po zm.: 1 238,38 tys. zł), 520,35 tys. zł (plan po zm.: 520,76 tys. zł), 819,79 tys. zł (plan po zm.: 826,10 tys. zł), 273,41 tys. zł za 8 miesięcy 2015 r. (plan po zm. na cały rok: 306,91 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 747-748)

2.2. Środki finansowe ogółem (plan i wydatki) na realizacje zadań oświatowych Powiatu.

Opis stanu faktycznego

W latach 2012-2015 łączna kwota przyjętych w planie po zmianach wydatków oświatowych (w działach 801 i 854) wynosiła w poszczególnych latach odpowiednio: 52.152 tys. zł, 44.864 tys. zł, 49.245 tys. zł i 52.339 tys. zł. Wysokość poniesionych w tym okresie (w 2015 r. do 31 sierpnia) wydatków wyniosła odpowiednio: 51.492 tys. zł, 44.362 tys. zł, 45.493 tys. zł i 27.909 tys. zł.

W ramach poniesionych wydatków sfinansowano:

- wydatki bieżące w poszczególnych latach okresu 2012 – 2015, w wysokości odpowiednio: 48.422 tys. zł (plan po zmianach 48.815 tys. zł), 42.723 tys. zł (plan po zm. 43.224 tys. zł), 41.640 tys. zł (plan po zm. 42.390 tys. zł) i 26.399 tys. zł (plan po zm. 40.866 tys. zł). Wydatki te poniesiono m.in. na wynagrodzenia i pochodne; dotacje do szkół ponadgimnazjalnych, dla których Starostwo nie jest organem prowadzącym;
- wydatki majątkowe w wysokości (odpowiednio): 3.070 tys. zł (plan po zm. 3.337 tys. zł), 1.639 tys. zł (plan po zm. 1.640 tys. zł), 3.853 tys. zł (plan po zm. 6.855 tys. zł), a do 31 sierpnia 2015 r. 1.509 tys. zł (plan po zm. 11.473 tys. zł).

Stopień wydatkowanych środków na oświatę w latach 2012-2014 w stosunku do planu po zmianach wynosił odpowiednio: 98,7%, 98,9% i 92,4%. W 2015 r. zaawansowanie wydatków do 31 sierpnia wyniosło 53,3%.

(dowód: akta kontroli str. 749-750)

2.3. Udział środków z Unii Europejskiej (dalej „UE") i z źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, w wydatkach na szkolnictwo ponadgimnazjalne i ich przeznaczenie.

Opis stanu faktycznego

Wysokość wydatków ze środków UE i innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, w okresie objętym kontrolą, wynosiła w poszczególnych latach na szkolnictwo ponadgimnazjalne odpowiednio: 961,72 tys. zł, 456,21 tys. zł, 961,39 tys. zł, a do 30 czerwca 2015 r. 306,46 tys. zł, z tego

na szkolnictwo zawodowe: 490,39 tys. zł, 375,76 tys. zł, 961,39 tys. zł, a do 30 czerwca 2015 r. – 306,46 tys. zł.
Udział wydatków ze środków UE i innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi poniesionych na szkolnictwo zawodowe w relacji do wydatków na szkolnictwo ponadgimnazjalne wynosił odpowiednio: 50,99%, 82,36%, 100%, a do 31 sierpnia 2015 r. – 100%.
W badanym okresie w szkołach kształcących w zawodach realizowano siedem projektów finansowanych z udziałem środków UE i innych środków zagranicznych nie podlagających zwrotowi:
- „Profesjonalnie przygotowani uczniowie szkół zawodowych – kluczem wejścia na lokalny rynek pracy"- głównym celem projektu było podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów szkół zawodowych poprzez dodatkowe zajęcia. Wsparciem były objęte trzy szkoły ponadgimnazjalne, tj. ZSP 3, ZSP 4, SOSW. Dodatkowo zorganizowano zajęcia z doradcą zawodowym oraz praktyki zawodowe. Ogólna ilość zrealizowanych godzin zajęć pozalekcyjnych w ramach zadania – 6 656, a zajęć praktycznych 11 250, w których łącznie wzięło udział 1013 uczniów. W 2012 i 2013 r. dofinansowanie z UE – 367,62 tys. zł, wkład własny – 55,14 tys. zł, budżet państwa – 9,73 tys. zł. Projekt zakończony.
- „Nowoczesna szkoła zawodowa kluczem wejścia na lokalny rynek pracy II – kursy kwalifikacyjne dla uczniów ZSP 3" - głównym celem projektu była organizacja kursów umożliwiających nabycie kwalifikacji zawodowych. Wsparciem było objętych 108 pełnoletnich uczniów ZSP nr 3. Liczba zrealizowanych godzin kursów – 960. W 2012 i 2013 r. dofinansowanie z UE – 107,78 tys. zł, wkład własny – 0,89 tys. zł oraz niepieniężny, budżet państwa – 2,34 tys. zł. Projekt zakończony.
- „Nowoczesna szkoła zawodowa kluczem wejścia na lokalny rynek pracy II – kursy kwalifikacyjne dla uczniów ZSP 3" - głównym celem projektu było zorganizowanie dla 120 uczniów ZSP 4 kursów zawodowych: manicurzystka (40 osób), barman (40 osób), asystent bankowości (40 osób). W 2012 dofinansowanie z UE – 97,21 tys. zł, wkład własny – 17,16 tys. zł. Projekt zakończony.
- "Nowoczesna szkoła zawodowa odpowiedzią na potrzeby lokalnego rynku pracy – kursy kwalifikacyjne dla uczniów ZSP 4 - II edycja" - udział wzięło 160 uczennic/uczniów ZSP 4 kształcących się w technikum oraz w zasadniczej szkole zawodowej w wieku 16-20 lat. Uczniowie mogli uczestniczyć w następujących kursach zawodowych. Dodatkowo każdy uczestnik projektu uczestniczył w zajęciach z doradcą zawodowym. Kursy zakończyły się egzaminem, po jego zaliczeniu uczniowie otrzymali zaświadczenia oraz certyfikaty. W 2014 r. dofinansowanie z UE – 131,47 tys. zł, wkład własny – 14,94 tys. zł. Projekt zakończony.
- „Podniesienie kwalifikacji zawodowych uczniów w zakresie urządzeń i systemów energetyki odnawialnej" - głównym celem projektu było wdrożenie w ZSP 3 programu rozwojowego, dotyczącego specjalizacji z zakresu wykorzystania naturalnych (odnawialnych) źródeł energii. Wsparciem objętych zostało 60 uczniów. W ramach realizacji projektu odbywały się zajęcia dodatkowe w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w branży budowlanej, języka obcego, przedsiębiorczości oraz umiejętności pracowniczych i kompetencji osobistych, branżowego IT. Ponadto realizowane były również praktyki zawodowe w przedsiębiorstwach oraz wyjazdy studyjne. W 2012, 2013 i 2014 r. dofinansowanie z UE – 365,52 tys. zł, wkład własny – 46,78 tys. zł oraz niepieniężny, budżet państwa – 12,86 tys. zł. Projekt zakończony.
- "Wiedza moją szansą – zajęcia dodatkowe dla uczniów szkół zawodowych" głównym celem projektu było podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów szkół zawodowych poprzez różne zajęcia, w tym praktyczne. Wsparciem objęte zostały cztery szkoły ponadgimnazjalne, tj. ZSP 3, ZSP 4, SOSW oraz ZSP w Zelowie – łącznie 1251 uczniów na łączną liczbę 9.981 godzin. W 2014 i 2015 r.

dofinansowanie z UE – 896,39 tys. zł, bez wkładu własnego i z budżetu państwa. Projekt zakończony.

- "Nowoczesna szkoła zawodowa kluczem wejścia na lokalny rynek pracy III – kursy kwalifikacyjne dla uczniów ZSP 3" - głównym celem projektu była organizacja kursów umożliwiających nabycie kwalifikacji zawodowych. Wsparciem zostało objętych 108 pełnoletnich uczniów ZSP 3. W ramach projektu uczestnicy brali też udział w zajęciach w ramach utworzonego Szkolnego Ośrodka Kariery. W 2014 i 2015 r. dofinansowanie z UE – 137 tys. zł, wkład własny – 24,18 tys. zł, budżet państwa – 0. Projekt zakończony.

(dowód: akta kontroli str. 840-847)

2.4. Jednostkowy koszt kształcenia ucznia w szkołach kształcenia ogólnego i szkołach kształcących w zawodach.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą roczny jednostkowy koszt kształcenia ucznia wynosił:

a) w szkołach kształcenia ogólnego[13]:
- 5 950,98 zł w roku szkolnym 2011/2012,
- 6 210,17 zł w roku szkolnym 2012/2013,
- 6 195,40 zł w roku szkolnym 2013/2014,
- 6 703,94 zł w roku szkolnym 2014/2015.

b) w szkołach kształcących w zawodach:
- 7 127,26 zł w roku szkolnym 2011/2012,
- 7 660,39 zł w roku szkolnym 2012/2013,
- 7 710,08 zł w roku szkolnym 2013/2014,
- 8 586,12 zł w roku szkolnym 2014/2015.

c) w szkołach zawodowych specjalnych[14]:
- 19 600,08 zł w roku szkolnym 2011/2012,
- 21 180,98 zł w roku szkolnym 2012/2013,
- 21 791,75 zł w roku szkolnym 2013/2014,
- 27 751,14 zł w roku szkolnym 2014/2015.

Pewna część uczniów kształcących się w zawodach odbywała zajęcia praktyczne w Centrum Kształcenia Praktycznego (odpowiednio w latach szk. 2011/12 – 2014/15: 338, 260, 354, 429). Ich koszt jednostkowy w ww. okresie wyniósł w poszczególnych latach szkolnych odpowiednio: 6.482,61 zł, 7.753,40 zł, 5. 237,73 zł i 4.885,80 zł.

Powiat nie prowadził analizy jednostkowych kosztów kształcenia uczniów w poszczególnych zawodach.

(dowód: akta kontroli str. 751-752)

2.5. Wydatki majątkowe i inwestycyjne Powiatu, przeznaczone na szkolnictwo ponadgimnazjalne w tym kształcenie zawodowe.

Opis stanu faktycznego

W badanym okresie wysokość poniesionych wydatków majątkowych i inwestycyjnych na szkolnictwo ponadgimnazjalne, w poszczególnych latach okresu 2012 – 2015, wynosiła odpowiednio: 2.824,3 tys. zł, 80,70 tys. zł, 1.598 tys. zł, 3.709,7 tys. zł, a do 30 czerwca 2015 r. 4,7 tys. zł. Z tego na szkolnictwo zawodowe wydano odpowiednio: 526,5 tys. zł, 18,1 tys. zł, 1.115 tys. zł i do 30 czerwca 2015 r. 4,7 tys. zł.

W ramach powyższych wydatków sfinansowano:

- w 2012 r.: przebudowę budynku szkoły I LO – II etap, przebudowę boiska przy ZSP 3, przebudowę kanalizacji wewnętrznej w budynku II LO, budowę klatek schodowych zewnętrznych w II LO, rozbudowę sali gimnastycznej przy I LO – opracowanie dokumentacji projektowej wraz z rozpoczęciem robót – I etap oraz

[13] *Rozdział 80120.*

[14] *Rozdział 80134. W szkołach tych jednostkowy koszt dotyczył w latach szk. 2011/12 – 2014/15 odpowiednio: 80, 69, 67 i 68 uczniów.*

934

w szkołach zawodowych: wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych w ZSP 4, utworzenie terenów zieleni przy ZSP 3, opracowanie dokumentacji wraz z wykonaniem odwodnienia terenu ZSP w Zelowie, wykonanie nagłośnienia auli szkolnej w ZSP 3, opracowanie dokumentacji projektowej na wymianę instalacji elektrycznej w obiektach ZSP w Zelowie, opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę boiska przy ZSP 3 w Bełchatowie, wykonanie odwodnienia budynku w SOSW;

- w 2013 r.: rozbudowę sali gimnastycznej przy I LO (opracowanie dokumentacji projektowej wraz z wykonawstwem robót – II etap) oraz w szkołach zawodowych: opracowanie dokumentacji na przebudowę pracowni gastronomicznych w ZSP 4, przebudowę 9 sanitariatów w ZSP 3 (opracowanie dokumentacji);
- w 2014 r.: przebudowę stadionu lekkoatletycznego przy Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie oraz w szkołach zawodowych: utworzenie pracowni systemów energetyki odnawialnej w ZSP 3, utworzenie terenów zieleni przy ZSP 4, wymianę instalacji elektrycznej z zastosowaniem oświetlenia energooszczędnego w budynku ZSP 3, renowację i zagospodarowanie terenów zieleni wokół budynku CKP w Bełchatowie, termomodernizację budynku sali gimnastycznej – I etap i przebudowę instalacji elektrycznej w obiektach ZSP w Zelowie, przebudowę instalacji elektrycznej z zastosowaniem oświetlenia energooszczędnego oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej w budynkach SOSW. Poniesiono też wydatki majątkowe: zakup sprzętu sportowego dla I LO oraz zakup profesjonalnego sprzętu służącego do utrzymania trawników wokół budynku CKP w Bełchatowie, zakup wózka widłowego na propan butan dla CKP.

Udział wydatków majątkowych i inwestycyjnych poniesionych na szkoły kształcące w zawodach w relacji do wydatków na szkoły ponadgimnazjalne w latach 2012-2015 wynosił odpowiednio: 18,6%, 1,1%, 30% i 100%.

(dowód: akta kontroli str. 753-755)

2.6. Potrzeby związane z poprawą warunków lokalowych oraz stanu bezpieczeństwa w szkołach kształcących w zawodzie.

Opis stanu faktycznego

Zgłaszane potrzeby w zakresie poprawy warunków lokalowych oraz stanu bezpieczeństwa zgłaszane określano przede wszystkim w oparciu o przeprowadzane dwa razy do roku kontrole szkół, prowadzone przez komisje szkolne oraz o kontrole Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (dalej „PWIS").

Wynikające z wniosków pokontrolnych oraz wydanych zaleceń prace wykonywane były przede wszystkim we własnym zakresie i w ramach środków przyznanych szkołom. Natomiast poważniejsze remonty zlecane były przez Powiat wykonawcom zewnętrznym.

W listopadzie 2013 r. PWIS w Łodzi, po przeprowadzeniu kontroli sanitarnej w ZSP 4, nakazał doprowadzić do właściwego stanu sanitarno – technicznego ściany i sufity w niektórych korytarzach oraz w sanitariatach uczniowskich, w terminie do 31 sierpnia 2015 r. W związku z odwołaniem się ZSP 4, odmową zmiany decyzji przez PWIS oraz ponownego odwołania szkoły, PWIS wydał decyzję Nr 20/2015 z 8 września 2015 r., wyznaczająca nowy termin wykonania przedmiotowych obowiązków (28 lutego 2016 r.).

W styczniu 2014 r. PWIS w Łodzi, po przeprowadzeniu kontroli sanitarnej w SOSW, nakazał doprowadzić do właściwego stanu sanitarno – technicznego: ściany i sufity w sali rekreacyjno – zastępczej oraz w pomieszczeniu higieniczno – sanitarnym, a także stolarkę drzwiową w pomieszczeniach higieniczno – sanitarnych., w terminie do 31 grudnia 2014 r.

Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa wystąpił do Zarządu Powiatu o zabezpieczenie niezbędnych środków finansowych na udział w finansowaniu powyższych napraw i wnioskowania o środki z rezerwy MEN. W maju 2014 r.

Starosta przekazał informację do Przewodniczącej Komisji Edukacji, Kultury i Sportu o zaplanowaniu wymiany okien w SOSW.

(dowód: akta kontroli str. 848-908)

2.7. Zakres doposażania szkół kształcących w zawodach w pomoce dydaktyczne.

Opis stanu faktycznego

Na podstawie porównania wyposażenia techno-dydaktycznego szkół z wymaganiami zawartymi w podstawie programowej Dyrektorzy sporządzali wykazy niezbędnych brakujących pomocy dydaktycznych i przekazywali je do organu prowadzącego, na którym spoczywał obowiązek zapewnienia szkole środków finansowych do prawidłowego funkcjonowania. Potrzeby sprzętowe były zaspokajane poprzez zakupy pokrywane ze środków budżetowych, projektów z udziałem środków unijnych, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, „zielonych środków powiatu", Ministerstwa Edukacji Narodowej, darowizn od sponsorów.

W okresie objętym kontrolą wszystkie szkoły kształcące w zawodach zostały doposażone w sprzęt techno-dydaktyczny i inne pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej kształcenia w zawodach lub przyjętych programów nauczania. Wydatki na zakup pomocy naukowych w szkołach ponadgimnazjalnych, w tym, w szkołach zawodowych wynosiły odpowiednio: 247,00 tys. zł i 129,00 tys. zł (w 2012 r.), 192,00 tys. zł i 94,00 tys. zł (w 2013 r.), 166,00 tys. zł i 131,00 tys. zł (w 2014 r.) oraz 8,00 tys. zł i 2,00 tys. zł (do 31 sierpnia 2015 r.). W ramach wydatkowanych środków doposażono wszystkie funkcjonujące w Powiecie szkoły kształcące w zawodach, w tym m. in. zakupiono: do pracowni przedmiotowych zestawy komputerowe i rzutniki multimedialne, zakupiono sprzęt ADG do pracowni gastronomicznych, meble do pracowni, projektory i rzutniki, pomoce do pracowni fryzjerskiej, sprężarkę kompresora, profesjonalny diagnoskop do systemów elektronicznych we wszystkich samochodach, samochód do nauki jazdy, wózek widłowy, spawarkę TIG, szafkę narzędziową z wyposażeniem, ściągacz hydrauliczny, książki do biblioteki, elektronarzędzia, sprzęt do nagłośnienia, sprzęt i pomoce do sal warsztatowych różnych kierunków nauczania, tablicę ceramiczną do Sali warsztatowej – mechatronika, wymieniono zużyty sprzęt komputerowy, drukarki wielofunkcyjne, sprzęt rolniczy, doposażono pracownie: spawania elektrycznego, automatyki i robotyki, budowlanej i instalacji sanitarnych oraz elektrycznej, geodezyjnej, konsumenckiej utworzono i wyposażono EKOpracownię, pracownię systemów i energetyki odnawialnej.

W doposażeniu szkół w sprzęt techno-dydaktyczny i pomoce naukowe uczestniczyli również pracodawcy i przedstawiciele lokalnych instytucji. W ww. wyposażeniu znajdują się zakupione w ramach realizowanych programów unijnych, co opisano w pkt. 2.3 wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 415-417, 426-427, 432-433 i 756-808)

2.8. Wysokość i struktura wydatków przeznaczonych przez Powiat na zadania związane ze szkolnictwem ponadgimnazjalnym, w tym z kształceniem w zawodach.

Opis stanu faktycznego

W latach 2012-2015 (do 30 czerwca) ostateczna kwota części oświatowej subwencji ogólnej wyniosła odpowiednio: 42.693 tys. zł, 41.311 tys. zł, 38.409 tys. zł i 36.849 tys. zł. Z tego na szkolnictwo zawodowe wydano odpowiednio: 20.466 tys. zł, 19.938 tys. zł, 19.227 tys. zł i 18.675 tys. zł. Wydatki w zakresie szkolnictwa zawodowego:

- na wynagrodzenia i pochodne wynosiły odpowiednio: 15.606 tys. zł, 14.994 tys. zł, 14.984 tys. zł, 7.604 tys. zł,
- na wydatki majątkowe: 17.997 zł w 2012 r. i 573.149 zł w 2015 r. (w 2013 i 14 – 0),
- na świadczenia na rzecz osób fizycznych: 25.315 zł, 40.823 zł, 55.062 zł i 44.047 zł,

936

- na realizację zadań statutowych: 2.601 tys. zł, 2.440 tys. zł, 2.562 tys. zł i 1.474 tys. zł,
- na dotacje na zadania bieżące: 4.186 tys. zł, 2.664 tys. zł, 2.332 tys. zł, 819 tys. zł.

Udział wydatków związanych z kształceniem zawodowym w wydatkach ogółem na zadania oświatowe wynosił odpowiednio: 43,57%, 45,39%, 45,08%, a do 30 czerwca 2015 r. – 48,07%.

(dowód: akta kontroli str. tab. 809-811)

2.9. Stan zatrudnienia nauczycieli w szkołach kształcących w zawodach.

Opis stanu faktycznego

Zatrudnienie nauczycieli w szkołach kształcących w zawodach, w tym nauczycieli przedmiotów zawodowych przedstawiało się w poszczególnych latach szkolnych okresu objętego kontrolą następująco:

- w roku szkolnym 2011/2012 zatrudniano 498 nauczycieli w ramach 446,42 etatów, w tym 112 nauczycieli przedmiotów zawodowych;
- w roku szkolnym 2012/2013 zatrudniano 473 nauczycieli w ramach 415,6 etatów, w tym 106 nauczycieli przedmiotów zawodowych;
- w roku szkolnym 2013/2014 zatrudniano 437 nauczycieli w ramach 392,97 etatów, w tym 97 nauczycieli przedmiotów zawodowych;
- w roku szkolnym 2014/2015 zatrudniano 435 nauczycieli w ramach 383,85 etatów, w tym 99 nauczycieli przedmiotów zawodowych;
- w roku szkolnym 2015/2016 zatrudniano 421 nauczycieli w ramach 374,45 etatów, w tym 95 nauczycieli przedmiotów zawodowych.

(dowód: akta kontroli str. 812-814)

Wśród nauczycieli przedmiotów zawodowych w szkołach prowadzonych przez Powiat nie występują braki kadrowe. Nie wystąpiły też przypadki rezygnacji z niektórych zajęć lub kierunków kształcenia z powodu braku odpowiednio wykwalifikowanych nauczycieli.

Wiek emerytalny w okresie objętym kontrolą osiągnęło lub osiągnie w perspektywie 4 lat czterech nauczycieli, co daje ok. 4% nauczycieli kształcących w zawodach.

(dowód: akta kontroli str. 909-916)

2.10. Diagnozowanie potrzeb związanych z realizacją kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli uczących przedmiotów zawodowych.

Opis stanu faktycznego

W latach 2012-2015 zatrudniano nauczycieli przedmiotów zawodowych wg danych zawartych w punkcie 2.9 niniejszego wystąpienia. W grupie nauczycieli przedmiotów zawodowych, wiek emerytalny w roku szkolnym 2012/2013 osiągnęło sześciu nauczycieli (5,7%), w roku szkolnym 2013/2014 pięciu (5,1%), w 2014/2015 czterech (4%) i w 2015/2016 sześciu (6,3%).

(dowód: akta kontroli str. 909)

Potrzeby związane z realizacją kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli uczących przedmiotów zawodowych organ prowadzący diagnozował na podstawie wniosków o dofinansowanie kształcenia złożonych przez dyrektorów szkół do 30 listopada danego roku zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków[15]. Biorąc pod uwagę złożone wnioski, Zarząd Powiatu ustalał plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli na dany rok (1% planowanych rocznych

[15] Dz. U. Nr 46, poz. 430, zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie sposobu podziału środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli".

środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli), maksymalne kwoty dofinansowania opłat pobieranych za kształcenie oraz formy kształcenia objęte dofinansowaniem w danym roku[16], stosownie do obowiązku wynikającego z § 6 ust. 2 i § 7 ww. rozporządzenia. Sprawozdania ze sposobu wykorzystania środków przyznanych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w poprzednim roku budżetowym dyrektorzy składali w terminie określonym w § 6 ust. 3 przedmiotowego rozporządzenia, tj. do 31 marca danego roku.

(dowód: akta kontroli str. 815-836)

2.11. Udział wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w wydatkach bieżących na szkolnictwo ponadgimnazjalne, w tym w szkołach kształcących w zawodach.

Opis stanu faktycznego

Wysokość wydatków na wynagrodzenia nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych w kolejnych latach spadała i wynosiła odpowiednio: 26.107,06 tys. zł, 24.697,11 tys. zł, 23.602,52 tys. zł, a do 30 czerwca 2015 r. – 11.965,38 tys. zł, w tym wynagrodzenia nauczycieli szkół kształcących w zawodach wynosiły odpowiednio: 12.821,38 tys. zł, 12.344 tys. zł, 12.071,34 tys. zł, a do 30 czerwca 2015 r. – 6.198,89 tys. zł.

W działalności oświatowo – wychowawczej i edukacyjno – opiekuńczej Powiatu wynagrodzenia nauczycieli stanowiły w latach 2012 – 2015 odpowiednio: 50,70%, 55,67%, 51,88%, 57,86%.

Wynagrodzenia nauczycieli kształcących w zawodach w stosunku do ogólnych wynagrodzeń nauczycieli stanowiły odpowiednio: 49,11%, 49,98%, 51,14% i 51,80%.

(dowód: akta kontroli str. 837)

2.12. Nadzór Powiatu nad działalnością szkół w zakresie finansowym i administracyjnym, przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny oraz organizacji pracy szkół.

Opis stanu faktycznego

Koordynator Zespołu ds. Kontroli Powiatu i Audytu Wewnętrznego Starostwa (dalej „ZKPiAW") poinformowała, że nadzór nad działalnością szkół prowadzonych przez Powiat, realizowany był przez Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, a także przez ZKPiAW. W okresie objętym kontrolą ZKPiAW realizował kontrole w zakresie realizacji wydatków budżetowych, gromadzenia dochodów budżetowych, realizacji zamówień publicznych oraz gospodarowania mieniem w następujących szkołach:

- w SOSW w 2013 r.: kontrola projektu „Zaradni i Aktywni – interdyscyplinarny program oddziaływań pozalekcyjnych dla uczniów SOSW w ramach Programu operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) – bez zaleceń,
- SOSW w 2013 r.: kontrola realizacji programu rządowego rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno – komunikacyjnych – „Cyfrowa szkoła" – wydano zalecenia,
- ZSP Zelów w 2013 r.: kontrola zarządcza gospodarowania środkami finansowymi w okresie 2011, 2012, I-VI 2013 – bez zaleceń,
- Centrum Kształcenia Praktycznego (CKP) w 2012 r.: kontrola doraźna na zlecenie Starosty w celu uzyskania informacji w zakresie zawartych umów zleceń na realizację zajęć na kursach spawania – bez zaleceń,
- SOSW w 2014 r.: kontrola zarządcza w zakresie gospodarowania ZFŚS w okresie 2013 r. – bez zaleceń,
- CKP: kontrola gromadzenia dochodów budżetowych – plan na 2015 r.,
- ZSP 3: kontrola gospodarowania składnikami majątkowymi – plan na 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 837)

[16] Odpowiednio w uchwałach: nr 84/12 z dnia 21 lutego 2012 r., nr 432/13 z dnia 17 grudnia 2013 r., nr 20/14 z dnia 22 grudnia 2014 r.

938

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, odstępuje od sformułowania wniosków, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[17].

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 30 listopada 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Kontroler
Jacek Tworkowski
Główny specjalista k. p.

podpis

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

Podpis

[17] *Dz. U. z 2015 r., poz.1096*